

Oponentský posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Kateřina Šubrtová
Název práce: *Komentovaný překlad: Widerstand und Opposition in zwei deutschen Diktaturen 1933–1989. Konrad-Adenauer-Stiftung e. V. Online. Handreichungen zur Politischen Bildung, 27. Vybrané kapitoly.*
Vedoucí práce: PhDr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.
Oponent: doc. PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1,5
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1,5
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	7

Překlad

- Jedná se o vcelku zdařilý překlad. Překládová řešení vypovídají o promyšlené překladatelské strategii. Překlad obsahuje mnoho míst, která jsou výrazně zdařilá. Vhodná a pečlivá grafická úprava.
- Vyskytlo se však i několik významových posunů, více i méně závažných:
 - „Jakmile byl zvolen předseda NSDAP Adolf Hitler říšským kancléřem, ihned využil svou politickou moc“¹ (orig.: ernannt); správně: Jakmile byl ... jmenován,
 - „Jakmile byl zvolen předseda NSDAP Adolf Hitler říšským kancléřem, ihned využil svou politickou moc“ (výpustka; v originále je upřesnění: „am 30. Januar 1933“); tato informace rozhodně není zbytečná, jedná se o významné datum, a zároveň není natolik v povědomí (českých) čtenářů, aby mohla být považována za redundantní,
 - „... sedmnáctiletý Walter Kligenbeck, jenž ... na zdi domů ... maloval znak vítězství“ (výpustka; orig.: malte und dafür mit dem Tode bestraft wurde),
 - „oběžník“ (Rundschreiben – odborný termín); spíše: encyklika,
 - „s přesvědčením [se] zastával vězňů“ (entschlossen); spíše: vehementně, důrazně,
 - „Komunisté ... přivlastňovali si právo politiky“ (unterwarfen das Recht der Politik); správně např.: podřizovali právo politice (politickým cílům),
 - „odsoudily k smrti více než 756 osob“ (756 Personen zum Tode verurteilt); adice,
 - „Ačkoliv vedení církve toto dění nepodporovalo, stala se evangelická církev ...“ (výpustka; Obwohl die Kirchenleitung diese Entwicklung keinesfalls förderte“); správně např.: vůbec / v žádném případě / nikterak.
- Formulační rovina:
 - „Po skončení první světové války se v listopadu roku 1918 musela ... německá parlamentní demokracie vypořádat ...“ (kvůli nevhodně zvolenému slovosledu vzniká představa, že se německá demokracie musela s potížemi vyrovnat pouze v listopadu 1918); spíše: války v listopadu ... se musela ...,
 - „V tuto chvíli začalo pronásledování odpůrců systému spolu s represivními opatřeními a akcemi proti Židům. Tímto způsobem se bojkotovaly židovské obchody ...“ (orig.: „So wurden jüdische Geschäfte boykottiert ...“); spíše: Docházelo tak k bojkotu ...,
 - „Z mnoha neznámých odbojářů by měl být jmenován sedmnáctiletý Walter Kligenbeck ...“ (orig.: soll genannt werden); spíše: jmenujme,
 - „Stejně tak manželé Elise a Otto Hampelovi, kteří byli popraveni za to, že pokrývali chodby berlínských domů pohlednicemi s protirežimním obsahem ...“; spíše např.: roznášeli pohlednice a zanechávali je v chodbách,
 - „Nacisté navíc vyřadili z politického dění křesťansko-demokratickou opozici. Jelikož nacisté zastávali světonázor o své vedoucí pozici, vznesli nárok i na křesťanské církve.“ (porušení pravidla pestrosti slohu),
 - „Demonstranti zaútočili na mnohé budovy“ (erstürmten); spíše: (násilím) pronikli, zmocnili se,
 - „založil tzv. malé sociálně-etické kruhy“; spíše: sociálně-etické kroužky,
 - „roční propagandistické *Politické demonstrace*“; spíše: každoroční.
- Překlepy:
 - „konkordát mezi Vatikánem a německou vládou, kteřá by zajistila práva“,
 - „získala devize“ (devizy),
 - „byly vězni vystaveni“,
 - „skupiny odhalovaly falšovaná data ... nebo šířili letáky“,
 - „Gorbačov poslední snahy“.

Komentář

- Podrobný komentář, obsahuje vesměs vhodné analytické postřehy; pracuje se zde s vytříbenou metodou.
- Oceňuji, že autorka do analytických úvah a zdůvodnění zahrnula i sociologický aspekt (např. zohlednění toho, že autoři knihy či jejich příbuzní se přímo podíleli na odboji).
- Autorka pracuje s odpovídající sekundární literaturou.
- Jevy jsou doložené četnými a relevantními příklady.
- Nepřesnosti se vyskytly v použité translatologické terminologii („protiluzionistická“ metoda, norma „umělecká“ u J. Levého).
- Jako vhodné se jeví připojení glosáře odborných termínů v příloze (str. 77n).

Grafické a technické provedení práce

- Práce je po technické stránce mimořádně pečlivě a kvalitně zpracovaná, včetně pokročilé typografické úpravy.

Podněty k diskusi

- „Wandervogel“: neměl by překlad znít *Tažní ptáci* spíše než Putující pták?
- Nezvažovala jste u reálií, kde uvádíte vysvětlivku – např.: Piráti protěže (Edelweißpiraten) –, zmínit nejprve německé znění a teprve potom (v závorce) český ekvivalent, tedy: Edelweißpiraten (Piráti protěže)? Výraz před závorkou totiž tímto postavením navozuje představu původního vlastního jména, přičemž však původní označení bylo (samozřejmě) německé.
- Opravdu se domníváte, že „se znalosti Čechů a Němců o událostech v Evropě 20. století do velké míry překrývají“ (str. 27)?

Shrnutí posudku:

S přihlédnutím k převažujícím zdařilým překladatelským řešením navrhuji hodnocení bakalářské práce známkou **výborně**.

V Praze dne:

04.09.2024

Oponent práce:

Tomáš Svoboda

¹ Odkazy na stranu výskytu neuvádím, protože příslušné místo je možné vyhledat v elektronické verzi práce.